

Broedvogelinventarisatie Campstede te Doesburg 2004

Broedvogels van een jaren negentig woonwijk

Erik Lam

De bebouwde kom van Doesburg bestaat uit een oude middeleeuwse kern en uitbreidingswijken van achtereenvolgens, en schematisch gezien, de jaren vijftig (Noordelijk en Zuidelijk Molenveld, zestig (De Ooi), zeventig (Molengarde), tachtig (Beinum) en negentig (Campstede). Tussen deze wijken door lopen robuuste groenstructuren die de oude vestingwerken (de ecodelta genoemd) en weilanden (Broekhuizerwater) omvatten.

In de afgelopen jaren zijn Molengarde, Beinum, de ecodelta en het Broekhuizerwater reeds op broedvogels geïnventariseerd. In 2004 is Campstede daaraan toegevoegd.

Gebiedsbeschrijving

De wijk Campstede is in 1997-1999 aangelegd en omvat ongeveer 21 ha. De begrenzing wordt gevormd door de Breedestraat, De Kilder, Campstede, Wemmersweerd en Koldewei. De noord, west en zuidzijde van de wijk worden begrensd door het agrarische gebied. Met de opzet van de wijk is ervoor gekozen om enkele oorspronkelijke landschapselementen, met ook oudere bomen en knotbomen daarin, te behouden. Ter afscheiding naar enkele wijkontsluitingswegen zijn grondwallekes aangelegd, waarop later bosplantsoen is aangeplant. Er zijn 2 vijvers aanwezig waarvan één er met riet begroeide oevers heeft. Behalve deze wat grotere groenstroken is weinig openbaar groen aanwezig. Zogenaamd snippergroen is niet aanwezig. Aan de noordkant zijn 2 oorspronkelijke boerderijen aanwezig waarvan de één een lommerrijk erf heeft en de ander (tegen de Ijseldijk aan) een kleinschalige boerderijcamping is. In de wijk staan met name vrijstaande en geschakelde villa's met relatief grote tuinen. In de tuinen is met name jong groen aanwezig, aangezien er geen solitaire bomen van het oorspronkelijke landschap bewaard zijn gebleven. De bomen die door particulieren worden aangeplant zijn veelal kleine soorten. De tuinen zijn vrijwel zonder uitzondering met schaars groen ingericht: men heeft liever een groot betegeld terras dan een vogelbosje. De wijk Beinum grenst aan de oostzijde.

Methode

Het gebied is op broedvogels onderzocht met behulp van de uitgebreide broedvogelkartering zoals door SOVON beschreven. Het gebied is lopend doorkruist. Er zijn 6 bezoeken gebracht die hieronder zijn weergegeven:

Tabel 1. *Bezoekdata en -tijden*

24 maart 2004	7.00 - 8.00 uur
9 april 2004	6.30 - 7.45 uur
24 april 2004	6.15 - 7.15 uur
8 mei 2004	6.15 - 7.30 uur
20 mei 2004	6.00 - 7.15 uur
7 juni 2004	21.00 - 22.00 uur

Resultaten

Behalve de gebruikelijke stadsvogels zijn ook diverse vogels van parken en het agrarische gebied vastgesteld. In totaal zijn 30 soorten tot broeden gekomen (tabel 2).

Tabel 2. Soorten en aantallen in Campstede in 2004

soort	aantal	soort	aantal	soort	aantal
Wilde Eend	1	Bosrietzanger	3	Pimpelmees	6
Meerkoet	2	Kleine Karekiet	3	Koolmees	12
Holenduif	1	Spotvogel	1	Kauw	2
Houtduif	6	Braamsluiper	1	Spreeuw	5
Turkse Tortel	9	Grasmus	1	Huismus	58
Witte Kwikstaart	1	Zwartkop	3	Ringmus	5
Winterkoning	2	Tjiftjaf	5	Vink	9
Heggenmus	11	Fitis	1	Groenling	6
Merel	55	Grauwe Vliegenvanger	1	Putter	4
Zanglijster	5	Staartmees	1	Kneu	2

Groene Specht, Waterhoen en Steenuil zijn diverse keren in de wijk waargenomen doch broeden daar met zekerheid niet. Tot voor kort broedde de Zwarte Roodstaart er wel maar nu niet meer. Blijkbaar is de wijk toch al te begroeid geworden. De Scholekster broedde tot voor kort op een groot plat dak in de wijk. In 2004 helaas niet, wellicht broedde het betreffende paartje nu in de maïsakkers die aan de wijk grenzen.

Conclusies

De broedvogelaantallen van een aantal struweelvogels hangt sterk samen met het beheer van de sleedoornhagen etc. in de wijk. Toevalligerwijs was een behoorlijk deel van de sleedoornhaag langs het Kerkepad de winter voor de inventarisatie onderhouden. Dat onderhoud houdt in dat al het struikgewas op 50-100 cm afgezet wordt. Dit is natuurlijk een enorme kaalslag doch noodzakelijk voor het behoud van de haag. Het spreekt voor zich dat er zich in dergelijke net onderhouden elementen veel minder broedvogels ophouden.

Het lijstje met de meest algemene soorten wijkt nauwelijks af van de andere woonwijken in Doesburg: Houtduif, Turkse Tortel, Heggenmus, Merel, Pimpelmees, Koolmees, Huismus, Vink en Groenling.

Opvallend is dat er aan de randen van het gebied, waar struweel aanwezig is, soorten voorkomen die niet zozeer aan de woonwijk gebonden zijn. Zij gebruiken het struweel zelf en het aangrenzende agrarische gebied om voedsel te zoeken. Dit zijn: Bosrietzanger, Spotvogel, Braamsluiper, Grasmus, Ringmus en Kneu.

Duidelijk is dat door de aanwezigheid van oude landschapselementen en struweel er een gevarieerdere vogelbevolking aanwezig is dan indien het groen alleen door particuliere tuinen gevormd wordt.